

Keskenmenon hoito

GKS 27.9.2012

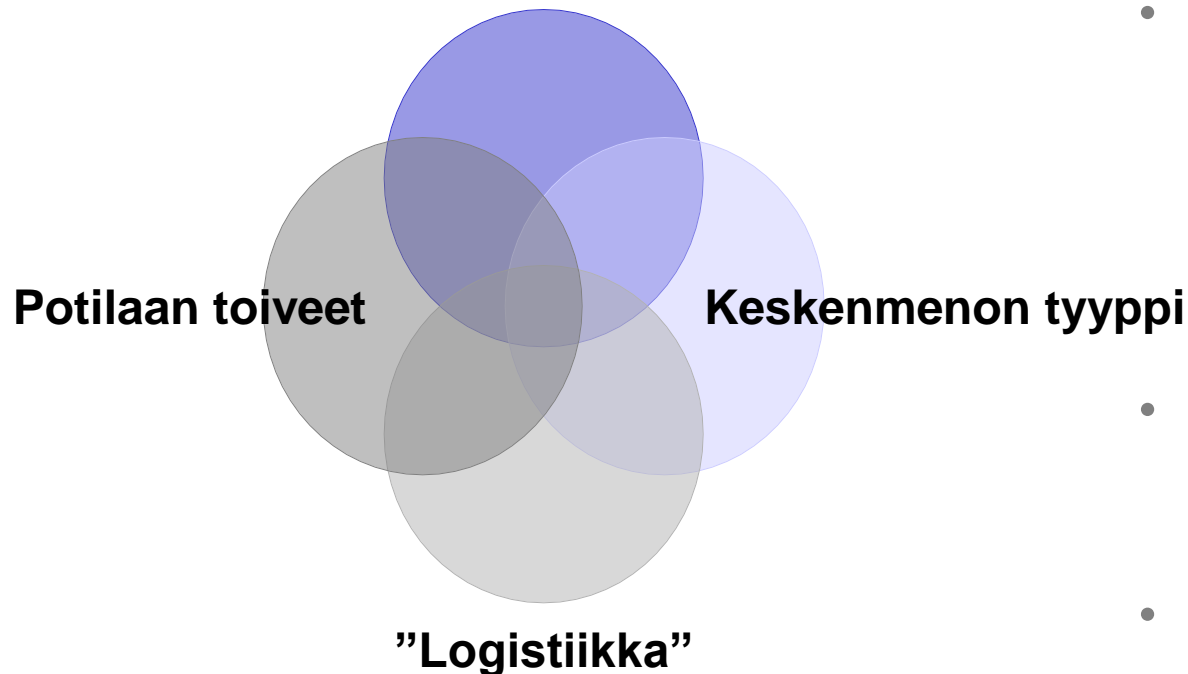
Maarit Niinimäki

LT, erikoislääkäri, OYS

Miten valitsen hoidon?

€

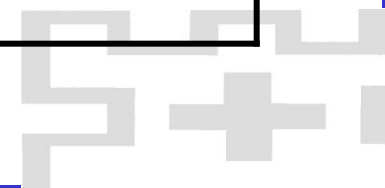

- Alkuraskauden verenvuoto on yleisin gynekologisen päivystyskäynnin syy
- 15% raskauksista päättyy keskenmenoon
- Rutiininomaisesta kaavinnasta luovuttu

Type of miscarriage	Synonyms	TVS definition	Clinical signs
Anembryonic pregnancy <i>Tuulimunaraskaus</i>	Blighted ovum	Gestational sac > 20 mm without embryo/ no change in 7 days	No symptoms <-> Bleeding, abdominal pain
Missed miscarriage <i>Keskeytynyt keskenmeno</i>	Silent miscarriage / Early fetal demise	CRL > 6 mm without signs of fetal heart activity	No symptoms <-> Bleeding, abdominal pain
Incomplete abortion	Incomplete miscarriage	Irregular heterogenous mass > 15 mm in the uterine cavity	Bleeding , Abdominal pain
Complete abortion	_____	< 15 mm intrauterine echo	Bleeding , Abdominal pain

Keskenmenon diagnoosi

- **RCOG Guideline "The management of early pregnancy loss" (2006)**
- **Addendum 2011**
  - "Inter-observer variability and variation in early embryonic growth greater than been assumed"
  - **Mean gestation sac diameter ≥ 25 mm (with no obvious yolk sac) tai CRL ≥ 7 mm (without evidence of fetal heart activity)**
  - Transvaginaalinen ultraääni kaikille
  - **Jos epäselvä tilanne tai potilas toivoo; kontrolli ≥ 7 vrk. Jos ei kasvua raskauspussin koossa tai CRL-mitassa -> viittaa vahvasti keskenmenoon**

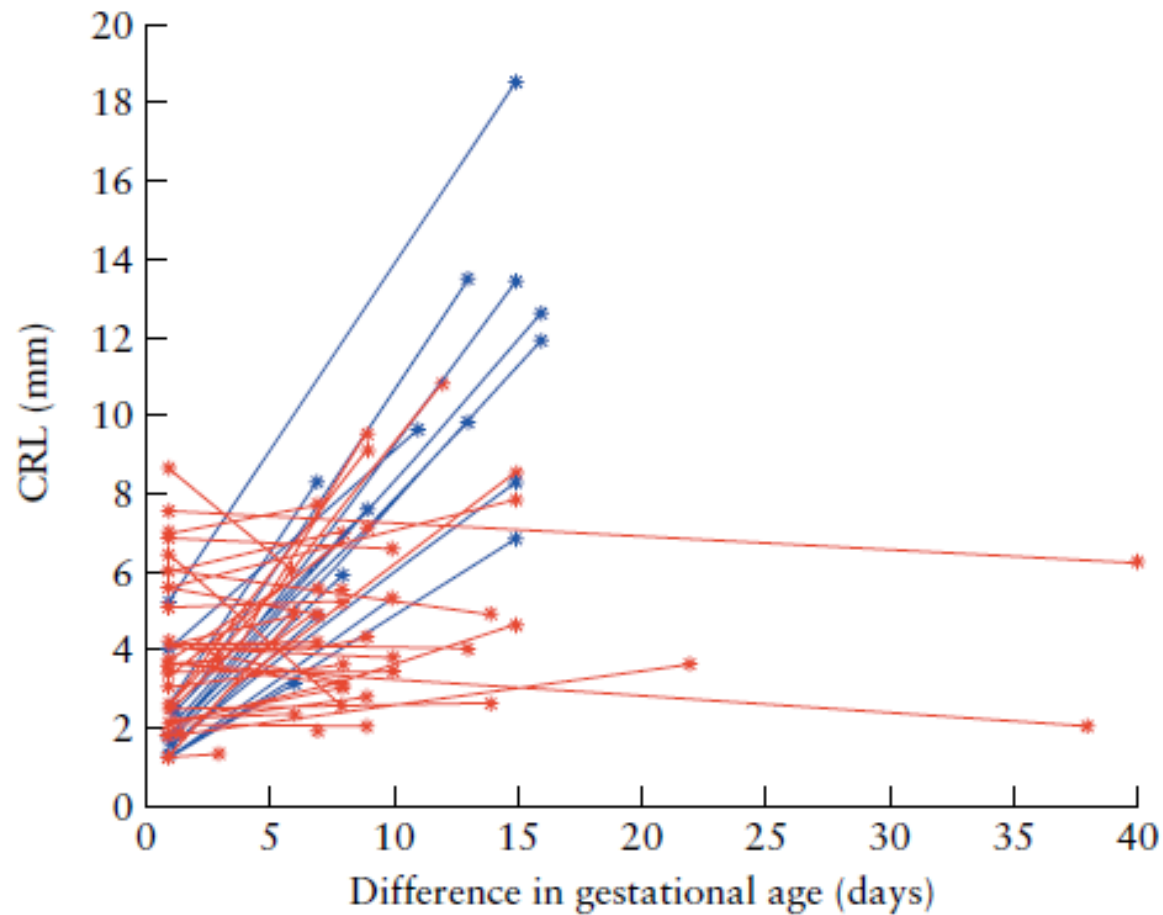
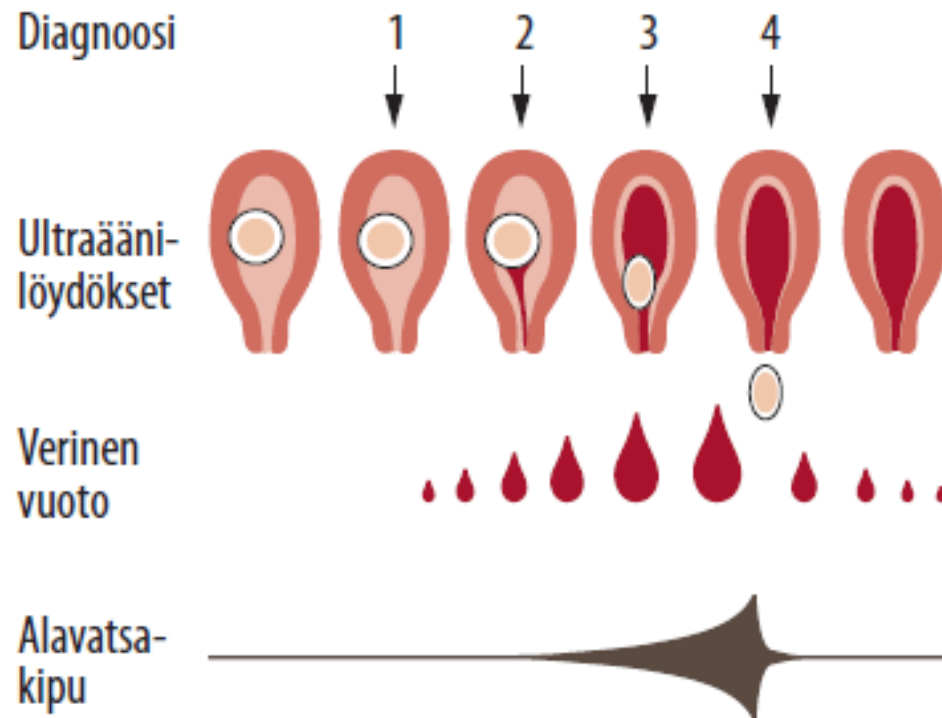
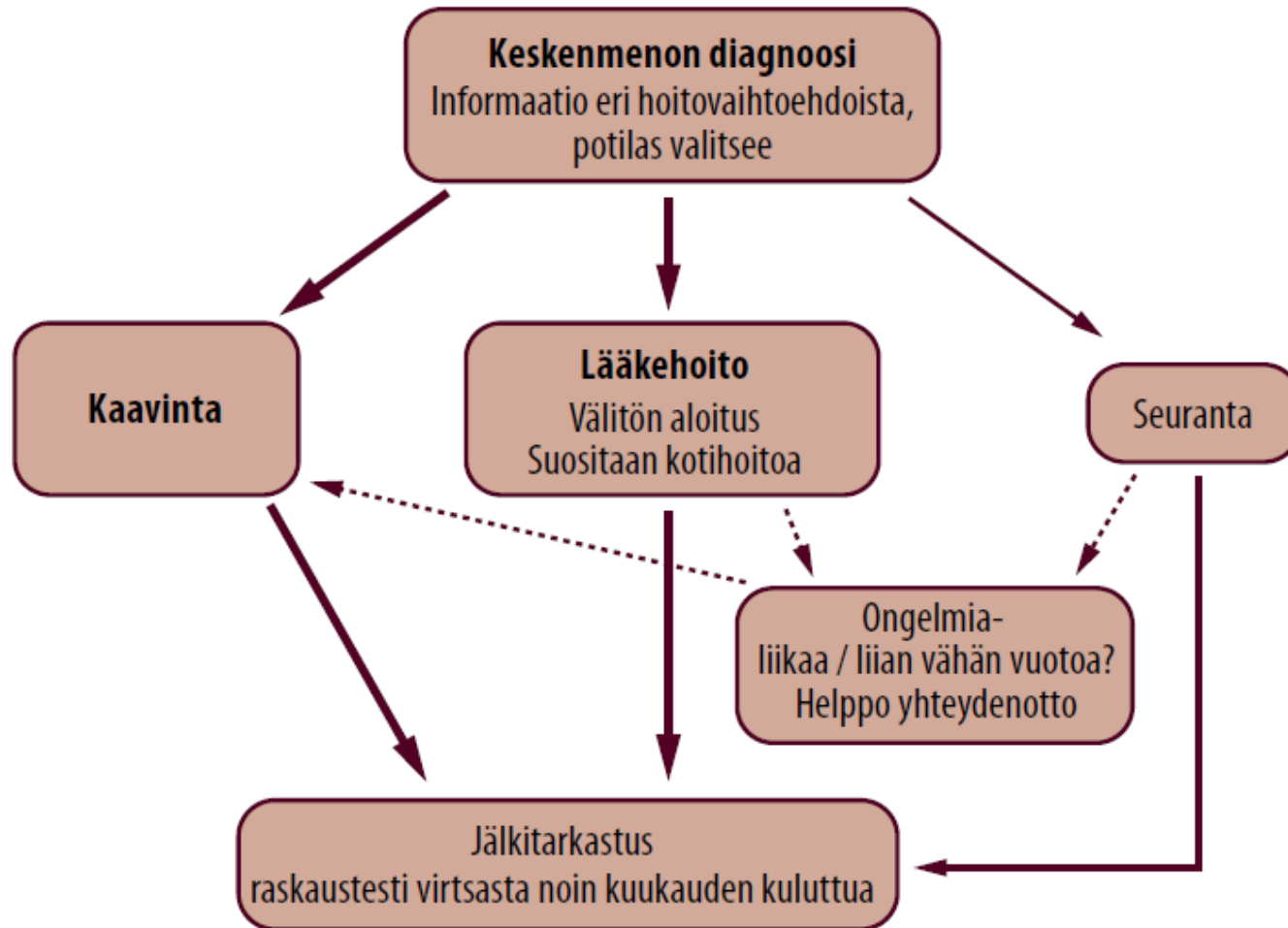

Figure 3 Crown-rump length (CRL) at first and second scans in pregnancies with viable (blue) and non-viable (red) outcome at 11-14 weeks' gestation.

KUVA 2. Ehdotus keskenmenopotilaan eri hoitomahdollisuuksien käytännön järjestelyistä.

TAULUKKO. Keskenmenon kirurgisen ja lääkehoidon vertailua.

	Lääkehoito	Kirurginen hoito
Edut	'Luonnollinen'	Nopea ja kerralla toteutettu
Hoitopaikka	Usein kotona	Leikkaussaliolosuhteet tarvitaan
Tavallisimmat haitat	Kipu ja runsas/pitkittynyt vuoto Kohtu ei tyhjene kunnolla	Kaavinnan ja anestesian riskit
(Uusinta)kaavinnan tarve	15–20 % kaavitaan	Uusintakaavinta noin 5 %:ssa tapauksista
Vaikutukset tulevaan hedelmällisyyteen	Ei vaikutusta	Ei vaikutusta
Kustannukset	Ylimääräiset sairaalakäynnit ja toimen- piteet aiheuttavat lisäkustannuksia	Gynekologin lisäksi tarvitaan leikkaussalitiimi

Lääkkeellisen ja kirurgisen hoidon toteutus

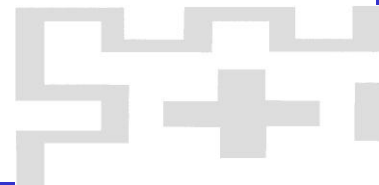
- Lääkkeellinen hoito
  - Misoprostoli 800 µg vaginaalisesti
  - Jos vuoto runsasta, annostelu per os tai sublinguaalisesti (annos 400 µg)
  - Annos (400 µg) voidaan tarvittaessa toistaa 3-4 tunnin kuluttua
- Kirurginen hoito
  - Yleisanestesiassa/ PCB
  - Imu- tai silmukkakyretti
  - Synnyttämättömille misoprostoli vaginaalisesti/ sublinguaalisesti ennen toimenpidettä
  - **Ensisijainen, kun runsas vuoto, epästabiili hemodynamiikka, infektoitunut residua, epäily trofoblastitaudista**

Mifepristoni

- Näyttö antiprogestiinin hyödyistä keskenmenon hoidossa puutteellinen
- RCT lääkkeellinen (mife + miso) vs. kirurginen (n=96) -> teho 90 vs. 100%
  - » Niinimäki 2006
- Voidaan käyttää II trimesterissä (1-3 vrk ennen misoprostolia) sekä missed abortion/ovum - tilanteessa

Seuranta

(“expectant management”)

- Meta-analyysin mukaan noin 40% keskenmenoista hoituu seurannalla
  - » Sotiriadis 2005
- Jos kohtu tyhjentynyt spontaanisti, seuranta riittää
  - Kriteerinä pidetään kohdun sisäkaikua 15-20 mm
- Vuotoa tullut ja kohdun limakalvo ohut -> muista extran mahdollisuus!!!
  - S-hcg-tason seuranta

Surgical vs. Expectant

- Seurannassa lisääntynyt kohdun epätäydellisen tyhjenemisen, pitkittyneen ja runsaan verenvuodon sekä suunnittelemattoman kaavinnan riski kaikissa km-tyypeissä (alle 14 rvk)
- Infektoriski merkitsevästi pienempi seurannassa

» Nanda 2006 Cochrane

MIST-trial (Trinder et al 2006)

- UK, 7 keskusta
- RCT n=1200
- Spontaani epätäydellinen km / early fetal demise
- Seuranta/kirurginen/lääkkeellinen
  - Mifepristoni, jos EFD
  - Misoprostoli vaginaalisesti
- Outcome: gynekologiset infektiot sekä suunnittelemattomat sairaalahoidot ja kaavinnat

MIST-trial jatkuu

- Infektioita 2-3% NS
- Verrattuna kirurgiseen ryhmään, merkitsevästi enemmän suunnittelemattomia sairaalahoitoja ja kaavintoja (2% vs. 7% vs. 25%) lääke- ja seurantaryhmässä
- Early fetal demise: kaavintoja (6% vs. 15% vs. 50%)

Medical treatment of early fetal death

- 24 tutkimusta, 1888 naista
- Vaginaalinen misoprostoli tehokkaampi kuin plasebo
- Vaginaalinen misoprostoli tehokkaampi kuin oraalinen
- Sublinguaalinen yhtä tehokas kuin vaginaalinen, mutta enemmän GI-sivuvaikutuksia
- 2 tutkimuksessa mifepristoni, tulokset ristiriitaiset

» Neilson 2007 Cochrane

Pariteetti ja keskenmenon lääkkeellinen hoito

- Hypoteesi: monisyntyneisyys huonontaa lääkkeellisen hoidon tehoa
- Keskenmenojen hoidossa useampi kuin yksi synnytys lisää lääkkeellisen hoidon epäonnistumisen riskiä
  - » Creinin 2006
- Lääkkeellisissä keskeytyksissä synnyttäneisyys lisää kaavinnan todennäköisyyttä
  - » Niinimäki 2004 & 2009, Chien 2009
- 2008- 2009 (n=377)
  - Lääkkeellinen hoito polikliinisesti/osin kotona
  - Edustaa n.25% kaikista keskenmenopotilaista
    - Noin puolet hoidettiin seurannalla
  - Näistä naisista 90,5 % otti misoprostolin kotona
  - Epäonnistunut hoito = kaavinta
    - Karoliina Hulkko, syventävät opinnot 2011

Tuloksia OYS

- Keski-ikä 30,5 vuotta
- Primigravida 30 %
- Raskauden kesto 10+2
- Hoito onnistui ilman kaavintaa 86.7 %
- Infektio 6,6 %
- Keskenmenotyyppi
  - Spontaani epätäydellinen 8,2 %
  - Missed abortion 66,6%
  - Ovum 25,2%

(N = 327)

(N = 50)

Ikä mean (median)

30.0 (30.5)

30.0 (30.8)

0.69

Raskaudet (%)

1-2

176 (53.8)

24 (48.0)

0.44

≥3

151 (46.2)

26 (52.0)

Synnytykset (%)

0-2

269 (82.3)

42 (84.0)

0.76

≥3

58 (17.7)

8 (16.0)

KM-tyyppi (%)

incomplete spontaneous abortion

31 (9.5)0 (0.0)0.04*

missed abortion

218 (66.7)

33 (66.0)

anembryonic pregnancy

78 (23.6)17 (33.3)

Lääkehoito (%)

mifepristoni

7 (2.1) ▲

1 (2.0)

0.99

mifepristone ja misoprostoli

277 (84.7)

42 (84.0)

misoprostoli

43 (13.1)

7 (14.0)

Hoitopaikka (%)

koti

297 (90.8)

44 (88.0)

0.53

poliklinikka

30 (9.2)

6 (12.0)

Raskauden kesto (vrk), mean (median)

71.7 (71.0)

74.5 (77.0)

Raskauden kesto (%) **

**

alle 63

81 (24.8)

8 (16.0)

0.11

63 -83

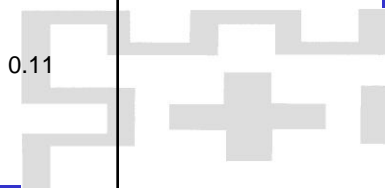
185 (56.6)

27 (54.0)

≥84

60 (18.3)

15 (30.0)

Hoitopaikka

- Toisen trimesterin keskenmenon hoito osastolla, kuten lääkkeellinen keskeytys
- Kotitoteutus onnistuu yleensä hyvin I trimesterissä
  - Sikiö alle 9rvk vastaava?
  - missed miscarriage ad 12 rvk misoprostoli
    - » Shankar 2007

Anti-D Rh-negatiivisille?

- RCOG Guideline 2006
  - Anti-D ei tarpeen, jos alle 12 viikon täydellinen keskenmeno ilman interventioita
  - Annetaan, jos runsasta ja kivuliasta vuotoa
  - Aina, jos lääkkeellinen tai kirurginen hoito
- HUS alle 8 viikon keskenmenoissa ei anti-D:tä
- Tutkimusnäyttö vähäistä
  - Immunisaation vaikuttaa mm. vuodon määrä ja yksilöllinen immuunivaste

Antibioottiprofylaksia

- Käypä Hoito Raskaudenkeskeytys
  - Ab-profylaksiaa suositellaan kirurgisen keskeytyksen/kaavinnan yhteydessä
  - Toimenpiteen yhteydessä doksisykliini 200 mg + metronidatsoli 500 mg iv *
  - tai
  - Toimenpidepäivän aamuna atsitromysiini 1 g ja metronidatsoli 0.8 g p.o.*
- RCOG 2006
  - Ei rutiininomaisesti kirurgisessa, klinikon harkinnan mukaan

Yhteenveto

- Diagnostiikka -
  - huomioi päivitettyt kriteerit & ota tarvittaessa kontrolliin viikon kuluttua
  - Extran mahdollisuus!!
- Runsas vuoto, hemodynamiikka epästabiili -> kaavinta
- Lääkkeellinen hoito soveltuu useimmille (80-85% teho)
  - Kotihoito toimii hyvin
- Seuranta lähinnä spontaanin keskenmenon hoitoon, jos nainen niin toivoo
- Kohdun tyhjeneminen huonompaa, jos tuulimunaraskaus
-> harkitse kirurgista hoitoa
- Mifepristoni - ei riittävästi tutkimusnäyttöä

